

Van de voorzitter

Die mooie zomer weer voorbij, blikken we even terug op de afgelopen periode. Ogenschijnlijk erg rustig en stil, maar er achter de schermen toch een aantal belangrijke zaken langsgelopen en gerealiseerd.

Inrichting Heemhuys

Samen met de beheerders René en Adriëne Hermans en Karel Schrooyen hebben we de ruimte in tweeën gedeeld. De achterste ruimte met bibliotheek en presentatie materialen is niet toegankelijk voor bezoekers. Een verplaatsbare presentatiewand zorgt voor de afscheiding en geeft meteen een wat intiemere huiskamersfeer aan de voorste ruimte met vergadertafel en stoelen in het midden.

De nieuwe inrichting van het Heemhuys aan de Bergsestraat 1

Langs de drie wanden staan stellingen met oude materialen en gebruiksvoorwerpen. De wanden zijn aangekleed met oude foto's en schilderijen. In het midden van de rechtermuur is op een verhoging **een groot tv-scherm** geplaatst waardoor oude video's, films en VVV-presentaties kunnen worden getoond. De inrichting en inblik van de vitrine aan de straatzijde is bedoeld als kennisgeving en uitnodiging om binnen eens een

kijkje te komen nemen tijdens onze eigen vaste openingstijden, maar ook die van de VVV.

Collectie unieke oude ansichtkaarten van de Wouwse dorpen

De familie Cuperus bleek als verwoede verzamelaar jarenlang kosten noch moeite gespaard te hebben om beurzen, markten, veilingen, antiquairs, handelaren en andere verzamelaars af te struinen om hun verzameling zo compleet mogelijk te krijgen. Deze unieke collectie bestaat uit zes albums met zuurvrije insteekbladen, waarin totaal meer dan 600 verschillende ansichtkaarten uit de vroegere gemeente Wouw, zijn bijeengebracht. Daarnaast is er nog een aparte map met grotere afdrucken van de verzameling glazen negatieven.

Na het overlijden van Cees in het najaar heeft de familie deze zomer besloten om de collectie van de hand te doen en werd ook het bestuur van De Vierschaer benaderd voor onze interesse tot aanschaf. René had de collectie inmiddels al gescand. Na inwinning van deskundige informatie en in goed onderling overleg, heeft het bestuur unaniem tot aankoop besloten van deze unieke collectie.

Hierdoor is een van de doelstellingen van heemkunde gerealiseerd namelijk het verwerven, verzamelen, bewaren, beheer en behoud van 'cultuur erfgoed'. De Vierschaer heeft nu een unieke verzameling 'typisch Wouwse cultuur' in eigen bezit, waarover verderop meer in deze nieuwsbrief.

Landgoed Plantage Centrum: In gesprek met de eigenaar jonkheer Eric Speeckaert

Op uitnodiging van de heer Speeckaert werden André, Toon en René op maandag 17 augustus gastvrij ontvangen op het kasteel voor een gesprek over de toekomst en bewaring van het archief van het Landgoed en wat De Vierschaer hierin zou kunnen betekenen. Snel werd duidelijk dat wij onlangs zelf het eigen archief van De Vierschaer hadden overgedragen aan het archief van de gemeente Roosendaal. De bewaring vindt dan plaats onder de juiste

Jonkheer Eric Speeckaert op bezoek in het Heemhuys. Links voorzitter André Dingemans en daarnaast Eric Speeckaert, René Hermans en secretaris Toon Schijven

klimatologische omstandigheden.

Door schenking van het archief is de bewaring kosteloos en blijft altijd toegankelijk. Dit idee sprak Eric Speeckaert erg aan, om vervolgens zelf contact op te nemen met Joss Hopstaken, archivaris van de gemeente Roosendaal over de verdere afwikkeling ervan in de toekomst.

De heer Speeckaert vertelde verder dat alle eerdere plannen over projectontwikkeling met moderne landhuizen en inrichting van het landgoed volledig van de baan zijn. Als Heemkundekring vonden wij dat goed nieuws om te horen en velen met ons denken wij.

Nieuwe, minder beeld verstorende plannen zijn er ook al en het zal eenieder duidelijk zijn dat die ook commercieel gericht moeten zijn, wil het landgoed voor de toekomst in goede staat worden veiliggesteld.

Verder wilde de heer Speeckaert graag het boek van Het Kasteel van Wouw. Daarop hebben wij hem meteen uitgenodigd om dat boek tijdens de openstelling van het Heemhuys op te komen halen en een kijkje te nemen bij de expositie. Leuk detail was, dat het schilderij van het Kasteel van Wouw, dat nu in het Markiezenhof hangt, ooit eigendom was van de familie

Speeckaert en dat hij het zo'n 40 jaar geleden heeft overgedragen aan de Gemeente Bergen op Zoom

In 1983 is het De Vierschaer geweest die met de Landgoeddagen het landgoed voor het eerst voor het publiek toegankelijk heeft gemaakt en waarbij de entreegelden de eerste bron van inkomsten waren voor beide partijen. Dat is jarenlang een groot succes geweest. Een commerciëlere aanpak en invulling door de toenmalige eigenaren met diverse fairs bleek na een aantal jaren toch niet het beoogde effect op te leveren.

Alleen de Brabantse Waldag in 2012 op het Landgoed was weer een groot succes. De Vierschaer kreeg toen op verzoek van het landgoed de organisatie van het gehele horecagedeelte toebedeeld en de bezoekers konden de houtzagerij, het brandweermuseum en een informatiestand bezoeken en er werden rondleidingen verzorgd. Met zo'n 20 vrijwilligers van De Vierschaer hebben we dit grandioze evenement tot een groot succes weten te maken. Ook de Rabofietsdag over het Landgoed in 2013 was voor De Vierschaer een groot succes met de vrijwilligers. Het bestuur gaat zich opnieuw bezinnen of een nieuwe activiteit op het landgoed mogelijk is. U kunt ons daarbij helpen door uw ideeën aan ons kenbaar te maken.

Vrijwilligersavond met barbecue op het Landgoed

Vrijwilligers op het landgoed wachten op de barbecue

Op zaterdagavond 29 augustus hebben we met 35 vrijwilligers wederom een gezellige avond met elkaar mogen doormaken. Frans Schuurbijs werd daarbij gehuldigd vanwege zijn 80-ste verjaardag en 20 jaar bestuurslidmaatschap en kreeg uit handen van de voorzitter van Brabants Heem, Henk Hellegers, een oorkonde en het zilveren draaginsigne van Brabants Heem uitgereikt. De avond werd rond 23.00 uur

afgesloten rondom een gezellig 'kampvuur', met

kachel van de brandweer, hout van de houtzagerij en biertje of wijntje van De Vierschaer.

Fietsdag Rotary Roosendaal via het landgoed Wouwse Plantage

Zondagmiddag 13 september mocht De Vierschaer zo'n 150 deelnemers aan een fietstocht voor 'het goede doel' begroeten. André en Toon informeerden hen over de activiteiten van De Vierschaer en Toon verzorgde diverse korte rondleidingen langs de gebouwen, die zeer gewaardeerd werden.

Tot slot: Actie 'NIET WEGGOOIEN'

Onlangs kreeg deze actie op TV aandacht bij Nieuwsuur voor wat betreft oorlogsmaterialen, waaronder ook documenten, brieven en kaarten. Graag maak ik de oproep wat breder, dat wanneer u thuis iets tegenkomt met de vraag: "Wat moeten we ermee"? Gooi het niet weg, maar denk dan a.u.b. aan De Vierschaer en kom ermee naar het Heemhuys op de openingstijden of bel en wij halen het bij u op!

André Dingemans (Voorzitter Hkk. 'De Vierschaer')

AGENDA

De agenda voor de komende maanden ziet er als volgt uit:

- Woensdag 16 september: Vergadering 'Wouw rondom kerst' voor verenigingen en instellingen.
- Zaterdag 19 september: 8.30 uur Excursie Vierschaer naar Turnhout.
- September: tijdschrift nummer 3-2015.
- Dinsdag 29 september: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 7 oktober. Regiovergadering in Welberg met informatie over het samengaan van de archieven in West-Brabant.
- Dinsdag 13 oktober: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 14 oktober: Bestuursvergadering.
- Dinsdag 3 november: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Zondag 8 november: Lezing 'Sinterklaas' door Jan Franken. **Noteer dit in uw agenda!**
- Vrijdag 13 november: regionale heemquiz in Oudenbosch.
- Dinsdag 17 november: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 18 november: Bestuursvergadering.
- Dinsdag 1 december: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 9 december: Bestuursvergadering.
- Zondag 13 december: 'Humor op z'n Brabants' met Cor Swanenberg en Henk Verhagen. **Noteer dit in uw agenda!**
- Dinsdag 15 december: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- December: Tijdschrift nr. 4-2015.
- Rond Kerstmis kan de kerststallenroute weer gelopen worden en zijn er allerlei activiteiten die met Kerstmis te maken hebben

Aanvullingen op het programma komen in de volgende nieuwsbrief en zo nodig in een digitale nieuwsbrief.

FRANS SCHUURBIERS KREEG ZILVEREN DRAAGINSIGNE

Ons bestuurslid Frans Schuurbiers (80) heeft tijdens de jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst op 29 augustus op het landgoed Wouwse Plantage het zilveren draaginsigne van Brabants Heem gekregen.

Aanleiding was het feit dat Frans Schuurbiers, dit jaar op 1 augustus de respectabele leeftijd van 80 jaar bereikte en nog steeds actief is in het bestuur van de heemkundekring. Voorzitter Henk Hellegers van Brabants Heem somde de verdiensten van het bestuurslid op.

In 1995 werd hij in het bestuur gekozen en naast zijn functie als bestuurslid was hij bij alle activiteiten te vinden. Zo was hij jarenlang een

Frans Schuurbiers krijgt het zilveren draaginsigne uit handen van Henk Hellegers

constante factor in de bezetting van de verenigingskraam tijdens de braderie en tijdens de geraniummarkt in Wouw. Jaarlijks was hij actief bij de opbouw en bezetting van de levensgrote kerststal in de Wouwse molen 'De Arend' in de kersttijd. Bij de open landgoeddagen op het landgoed Wouwse Plantage was hij steevast aanwezig om hand- en spandiensten te verrichten. En hij bracht het tijdschrift van de vereniging vier keer per jaar in een deel van het dorp rond.

„We kunnen u ook wel een sleutelfiguur noemen, want als beheerder van het Heemcentrum, zorgde u er voor dat iedereen in 'De Kapel' terecht kon, zowel mensen van onze vereniging als verenigingen die er repeteerden of samenkwamen”, gaf Henk Hellegers aan, „Zij konden onvoorwaardelijk rekenen op een warm welkom. Zelfs Brabants Heem verzorgde er een cursus Hazadata waarvoor u de koffie schonk.”

Vanwege zijn betrokkenheid en inzet voor de Wouwse vereniging kreeg Frans Schuurbijs het zilveren draaginsigne met de oorkonde uitgereikt en uiteraard een warm applaus van de andere vrijwilligers.

Unieke collectie aangekocht door De Vierschaer

Zoals u in het voorwoord van onze voorzitter hebt kunnen lezen, heeft de vereniging de collectie ansichtkaarten en foto's van Kees Cuperus aangekocht. Hij verzamelde, samen met zijn vrouw Annelies ansichtkaarten van Wouw, Heerle, Wouwse Plantage, Moerstraten en het landgoed Wouwse Plantage.

De collectie breidde hij uit met een serie glasplaatnegatieven van JosPe uit Arnhem. Die gebruikte deze negatieven destijds om ansichtkaarten van te maken. Een aantal van die glasplaatnegatieven werd nooit afgedrukt en die bieden kijkjes in het dorp Wouw die nooit eerder te zien waren. Dat zijn wel allemaal platen van kort na de Tweede Wereldoorlog.

Het interieur van het oude café 'Trapke Op' op de grens van Wouwse Plantage en Huijberaen uit de nieuwe fotocollectie

Daarnaast een serie glasplaatnegatieven die nog afgedrukt moeten worden om een beeld te krijgen wat er precies te zien is.

Waarschijnlijk zijn deze afkomstig van kapelaan Dierickx uit Heerle.

Het grootste deel van de ruim 600 ansichten is in zwart-wit, maar er zit ook een aantal vier-kleurenkaarten bij. Inmiddels is alles

ook gescand, zodat de collectie ook geschikt is om op te nemen in ons tijdschrift of om er andere dingen mee te doen.

Binnen het bestuur wordt nagedacht over een mogelijkheid om (een deel van de collectie) op DVD uit te geven, maar die plannen staan nog in de kinderschoenen. Eigenlijk zijn we op

zoek naar mensen die mee willen helpen om de collectie te beschrijven en van teksten te voorzien. Dus vrijwilligers kunnen zich melden.

De zeven mappen zijn inmiddels overgedragen, maar daar wordt nog een officieel tintje aangegeven. Tijdens de openingsuren van het Heemhuys kunnen belangstellenden ook de boeken inzien. Buiten de openingstijden zit alles achter slot en grendel en is het niet mogelijk om de collectie te bekijken. Wel is het mogelijk om een afspraak te maken om de afbeeldingen te bekijken.

Onze bidprentjescollectie groeit

Annelies Cuperus is wekelijks bezig met onze uitgebreide bidprentjescollectie. Regelmatig komen er nieuwe bij. Vorige week kreeg ze van Peet Bovée uit Hengelo nog dertien heel oude prentjes toegestuurd. Onder die prentjes een exemplaar van de heer Leonardus Bogers uit Heerle, geboren in 1785 en overleden in 1873. Een ander bijzonder prentje is dat van Magdalena de Bruijn uit Halsteren. Zij werd geboren in 1796 en overleed volgens het prentje in 1881 in Heerle. Leonardus Bogers en Magdalena de Bruijn trouwden in 1823. Voor Leonardus Bogers was het zijn derde vrouw. Eerder was hij getrouwd met Maria de Vos en Cornelia van der Poorten. Al de overledenen behoorden tot de familie van Peet Bovée.

Inmiddels is de collectie weer verder gegroeid en die telt nu 9.178 personen die een relatie hebben met de vroegere gemeente Wouw. Terwijl de collectie prentjes buiten Wouw is gegroeid tot 30.428 exemplaren. Dus nog even en we overschrijden het magische aantal van 40.000 exemplaren.

Hebt u nog prentjes die u af wil staan aan onze vereniging geef ze dan af in het Heemhuys of breng ze naar Annelies Cuperus of naar één van de bestuursleden.

Voorwerp van de maand

Sinds de maand augustus is het Heemhuys aan de Bergsestraat 1 opnieuw ingericht. Karel Schrooyen heeft samen met Kees Bovée een expositie ingericht. Inmiddels hebben al heel wat mensen een kijkje genomen.

In de etalage is een rode kubus geplaatst waar ieder maand een voorwerp op ligt waarvan bezoekers de naam mogen raden. Je kunt aan deze prijsvraag meedoen door in het Heemhuys annex VVV-kantoor een briefje in te vullen. Iedere maand wordt één van de goede inzendingen beloond met het boek 'De dynamische regio' en een kaart- en kwartetspel. In de maand augustus is de prijs voor Carin van Campenhout uit Steenberg. Zij heeft inmiddels haar prijs gekregen.

De afgelopen maand was dat een biezentrekker. Zo'n biezentrekker is een vernuftig apparaatje om biezen van verf op een karwiel, koets of fiets te zetten. De kop wordt er af gedraaid. De holle buis wordt volgezogen met verf. De kop ging er terug op en door het wielje over het werkstuk te trekken, zette deze een bies neer. Het hulpstukje aan de voorkant zorgde ervoor dat de bies overal even ver van de kant af kwam te staan. De vaak ronde hoeken die de biezen aan elkaar verbond, moesten dan nog met een penseel getrokken worden.

Voor de maand september is er een nieuw voorwerp op de kubus geplaatst. Om dit voorwerp te raden, zult u een weer een blik moeten werpen in de etalage maar even binnen lopen mag natuurlijk altijd. Ook nu weer een boek en een kaart- en kwartetspel als prijs.

Heemhuys open in de komende maanden

WOUW – Het Heemhuys aan de Bergsestraat 1 is ook dit jaar regelmatig open. Afgelopen maanden is de openstelling een succes geweest, vandaar dat we op dinsdagen in de komende periode weer de deur open zetten. Niet elke dinsdag, maar in de resterende maanden van dit jaar voorlopig op de volgende data.

dinsdag 29 september
dinsdag 17 november

dinsdag 13 oktober
dinsdag 1 december

dinsdag 3 november
dinsdag 15 december

De openingstijden zijn van 14.00 tot 16.00 uur en van 18.30 tot 20.30 uur. Let op soms vallen er dagdelen uit in verband met andere activiteiten.

Op de openingsdagen kan men (gratis) terecht voor stamboomgegevens, informatie halen uit de bidprentjescollectie, boeken inkijken, maar ook om zelf iets aan te bieden, zoals foto's die door ons ter plekke gescand worden, waarna u die weer mee terug kunt nemen. Maar ook als u gewoon even wil 'buurten' over vroeger, het dorp Wouw of Heerle, Moerstraten en Wouwse Plantage, bent u van harte welkom.

Speciale aanbieding oude nummers

Inmiddels is de hele voorraad tijdschriften uitgezocht. Mocht u nog nummers missen, dan hebt u nu de unieke kans om de serie compleet te maken.

Oude nummers kunt u voor 1 euro overnemen. Dubbelnummers kosten 2 euro en het driedubbelnummer over de Tweede Wereldoorlog uit 1995 kost 3 euro.

Alleen voor de nummers van de jaargang 2014 en later moet de volle prijs van € 4,50 per nummer betaald worden. Tot en met de jaargang 2013 geldt de voordeelprijs. Inmiddels is een aantal nummer uitverkocht, zoals 2011 nummer 3 met het verhaal van Joke Elst uit Heerle. Van andere nummers zijn slechts enkele exemplaren meer in voorraad. Hebt u interesse, dan kunt u terecht in het Heemhuys aan

de Bergsestraat 1 in Wouw op dinsdagmiddag en dinsdagavond één keer in de veertien dagen.

U kunt ook contact opnemen met René Hermans om uw 'bestelling' door te geven. (martel6@hetnet.nl of 0165 301 821). Als de boekjes opgestuurd moeten worden, worden de verzendkosten wel doorgerekend.

Het register 2003-2012 is verschenen

Het register op de jaargangen 2003-2012 is inmiddels verschenen. Het kost €10,00 euro en heeft een omvang van 276 pagina's.

Het register omvat een auteursregister op de jaargangen van 2003 tot en met 2012. Daarnaast een register of foto's, een register op afbeeldingen en ook een register op behandelde onderwerpen. Als extra's vindt u een register op personen en plaatsnamen. Deze twee laatste registers zijn overigens het omvangrijkst.

Het register werd samengesteld door Frank Schijven en René Hermans. Zij maakten ook de beide eerdere registers. Het nieuwe register kan afgehaald worden in het Heemhuys, Bergsestraat 1 tijdens de openingsdagen of op Martel 6, 4724GD Wouw. Wel even bellen om er zeker van te zijn dat er iemand thuis is (0165 301 821). Het kan ook opgestuurd worden en dan bedragen de portokosten €3,45. Er wordt een rekening bijgevoegd.

LEZINGEN IN HET NAJAAR

Komend najaar zijn er twee lezingen. Op de eerste plaats is er op zondag 8 november een lezing van Jan Franken uit Berkel-Enschot. Die lezing begint om 14.00 uur en het onderwerp is heel toepasselijk voor die tijd: Sinterklaas.

De lezing is voor iedereen gratis toegankelijk en de bedoeling is dat die plaats vindt in de zaal van eetcafé 'In den Veehandel'. Jan Franken is een begenadigd verteller die zijn lezingen ondersteunt met de nodige beelden, anekdotes en voorbeelden. Hij gaat daarbij ook in op allerlei symbolen rondom het feest; symbolen waarvan wij vaak de betekenis niet meer kennen. Het is zeker de moeite waard om te komen luisteren. De toegang is gratis en alleen uw eigen consumpties hoeft u af te rekenen.

De tweede lezing met muziek en afbeeldingen vindt plaats op zondag 13 december om 14.00 uur. Cor Swanenberg en Henk Verhagen komen dan voor de tweede keer naar Wouw om een middag te verzorgen met als titel '*Humor op z'n Brabants*'. De show '*Humor op z'n Brabants*' is geen wetenschappelijk hoogstaande vertoning. Het tegendeel is waar.

Iedereen begrijpt waarover de sappige, amusante verhaaltjes en liedteksten gaan en kan er smakelijk om lachen en iedereen verstaat de door hem gebezigde Meierijsse taalvariant. Cor staat al veertig jaar op de planken met 'Brabants'.

Daarbij is Henk Verhagen uit Den Dungen zijn vaste steun en toeverlaat. Verhagen, 'de monikaspeler van 't Maaskantje', bespeelt al van jongs af aan 'het orgel van de gewone man'. Ook de middag '*Humor op z'n Brabants*' is gratis toegankelijk.

COLOFON

Nieuwsbrief van heemkundekring
De Vierschaer Wouw

Secretariaat:

Postbus 57, 4724 ZH Wouw

Heemhuys:

Bergsestraat 1, Wouw.

e-mail: secretaris@de-vierschaer-wouw.nl

website: www.de-vierschaer-wouw.nl

website: www.kasteelvanwouw.nl

Redactieadres nieuwsbrief:

René Hermans

Tel. 0165 30 18 21

e-mail: martel6@hetnet.nl

Foto's:

Adriënné Hermans